

הפרת כללי האתיקה - העובד והמידע (בד"מ 59/05)

תמצית פסה"ד:

עובד בכיר המועסק ברשות המיסים כמנהל תחום רכז בכיר בת"א, הורשע בכתב תובענה בכך שבין המועדים 18.5.03 ועד 19.1.04 שלף ב – 16 מקרים מידע ממאגר המידע של רשות המיסים שלא לצורך מילוי תפקידו. רוב שליפות המידע היו לגבי לקוחותיה של רעייתו אשר הייתה מייצגת כלפי רשויות המס.

ביה"ד הרשיע את העובד בעבירות של פגיעה במשמעת, אי קיום הוראות, התנהגות בלתי הולמת העלולה לפגוע בתדמיתו ובשמו הטוב של שירות המדינה. ביה"ד התייחס בפס"ד להפרתם של סעיפים בתקשי"ר וכללי האתיקה כמפורט להלן:

סעיפים בתקשי"ר:

42.212: עובד חייב למלא כל הוראה אשר נקבעה בתקשי"ר, בכל הודעה של נציבות שירות המדינה וכל הוראה כללית אחרת שניתנה על-ידי מי שמוסמך לכך.

65.194: לא ישתמש עובד במחשב או במסוף, אלא לצורכי העבודה בלבד.

65.195: לא ישלוף עובד נתונים ממאגר המידע, אלא אם הוסמך לכך ולצורך תפקידו בלבד.

סעיפים בכללי האתיקה:

סעיף 9.03: עובד המדינה לא יוציא מידע ממחשב או מרשומות שבידו או שבאחריותו או בהישג ידיו, שלא לצורך מילוי תפקידיו ולא יעשה במידע זה שימוש שלא כדין

סעיף 12.01: אסור לעובד מדינה לנצל את מעמדו או תפקידו בשירות המדינה לקידום עניין אישי שלו, או אדם אחר ולכל מטרה שאינה קשורה במילוי תפקידו

על חשיבותה של הזכות לפרטיות ציטט ביה"ד מפסק דינו של ביהמ"ש העליון ע"פ 5026/97 - ג'ק גלעם נ' מדינת ישראל: "הנה כי כן: הזכות לפרטיות היא, בין היתר, אחת הנגזרות של הזכות לכבוד. הכרה בפרטיות היא ההכרה באדם כפרט אוטונומי הזכאי לייחוד אל מול האחרים.

ייחוד זה הוא המאפשר לאדם להתבצר באישיותו כבעלת משמעות הראויה לכיבוד. פרטיותו של אדם היא כבודו וגם קניינו. זוהי המסגרת באמצעותה הוא עשוי, אם הוא בוחר בכך, לפתח את עצמיותו ולקבוע את מידת המעורבות של החברה בהתנהגותו ובמעשיו הפרטיים. זהו "מבצרו" הקנייני, האישי והנפשי".

וגם

בעש"מ 6843/01 - יפתח בן דוד נ' נציב שירות המדינה: "ההוראות האמורות נועדו, כאמור, להגביל ולהסדיר את השימוש במידע המצוי במאגרי מידע בכלל ובמאגרי מס הכנסה בפרט. בבסיס ההסדר החוקי בעניין זה עומדות שלוש מטרות עיקריות: האחת, עידוד נישומים למסור דיווחי אמת על הכנסתם מתוך ביטחון מלא, כי מידע זה ישמר בסודיות בידי עובדי מס הכנסה ולא ימסר לצדדים שלישיים. השנייה, שמירה על חיסיון מקורות המידע של רשויות המס, כדי שניתן יהיה לגבות מס אמת מן הציבור. המטרה השלישית, שאינה נופלת בחשיבותה, היא השמירה על פרטיותו של אדם, ומניעת שימוש לרעה במידע המצוי בידי מס הכנסה. שתי המטרות הראשונות הן מוסדיות באופיין, בהיותן קשורות לשיפור יכולתן של רשויות המס לגבות מיסים מן הציבור. המטרה השלישית נובעת מהחשיבות הניתנת במשפטנו לזכות לפרטיות, שהיא זכות יסוד חוקתית המעוגנת בסעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו".

וגם

בעש"מ 7111/02, 7789 - נציבות שירות המדינה נ' יאיר אשואל: "העבירות המשמעותיות של שליפת מידע ממאגרים שלא לצורכי התפקיד יוצרות פגיעה קשה בתדמיתו של שירות המדינה. צא וחשוב מה מידת הפגיעה הצפויה לכל אדם מהישוב, שעה שמידע אישי אודותיו, שנאסף על-ידי אורגנים של השירות הציבורי לצרכי תפקידם, מועבר בשוק המידע כמוצר, ועלול להגיע לרשות הרבים... בנוסף לפגיעה זו בתדמיתו של שירות המדינה נפגע אמונו של הציבור בשירות זה... ובעקבות הפגיעה באמון הציבור, עלולים אזרחים להימנע מלשתף פעולה עם הרשויות, ולסרב להעביר להן מידע או לנסות להתחמק ממסירתו, בידיעה שמאגרי המידע הציבוריים פרוצים... הפיתויים הרבים כרוכים באפשרות להשיג מידע מחייבים להציב מנגד אמצעי משמעת מרתיע".

ביה"ד גזר את דינו של העובד והטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים:

- נזיפה חמורה
- הפקעת משכורת קובעת שתנוכה ב-10 תשלומים שווים ורצופים
- הורדה בדרגה אחת למשך שנה